

[Transcript] DS Vandaag / Asbest in Vlaanderen: zand erover en zwijgen

Dit is Vandaag, de dagelijkse podcast van de Standaard.

Ik ben Yves De Lepeleire.

50 jaar na zijn vakantiejob bij de Asbestfabriek SVK in Senniklaas kreeg Erik Meersgaard het zware verdikt.

Long vlieskanker.

Tussen de chemo en dokters afspraken door, beet hij zich vast in het Asbest dossier.

En ontdekte hij dat de Omerta rover nog altijd groot is.

Waarom is Asbest in Senniklaas nog zo'n groot taboe?

En waarom laat de stad een musical doorgaan op de site van de fabriek die nog niet eens gesaneerd is?

Ine Rensson, welkom.

Dag Yves.

We gaan het met jou hebben over Asbest, want je hebt er vorige weekend in het weekblad over geschreven.

En speelfiguur in jouw verhaal was Erik Meersgaard.

Ik bracht hem vorige week ook een bezoekje.

Ik stel voor dat we daar eerst even naar luisteren.

Hoi, dan.

Dag meneer Meersgaard.

Ja.

Yves De Lepeleire, de standaard.

Eerst komen.

Dank u wel.

We zijn bij Erik Meersgaard, thuis in Adenaarde.

Ik weet niet waar we gaan zitten, maar ik ben ergens op een plekje waar het rust is.

Ik ben Erik Meersgaard.

Ik ben 67 jaar.

Ik ben afkomstig van Camzeke, vlakbij Senniklaas.

En ik heb lomblisskanker of mesothelioom.

Of Asbestkanker.

Dat klinkt alle drie even erg.

Erik heeft zes chemokuurige gehad en volgt nu immuntherapie.

Mensen zeggen mij, mag hij ziet er goed uit.

Nu mesothelioom, dat betekent een doodvallis.

De gemiddelde overlevingstijd na diagnose is, zeg maar een kleine twee jaar.

Dus ik ben op dit moment wel bezig met die statistiek voor mezelf een beetje in optrekken.

Dus ik doe veel aan fitness.

Ik voel mij ook niet echt slecht.

Het enige waar ik zelf aan merk dat ik een probleem heb, is dat mijn stem kraakt en zwakker is dan voordien.

[Transcript] DS Vandaag / Asbest in Vlaanderen: zand erover en zwijgen

Erik kreeg de diagnose in september vorig jaar.
Hij was net met zijn vrouw op vakantie in Nederland.
We kwamen juist buiten uit het Vermeermuseum in Delft.
En ik kreeg telefoon van de longhards.
Ze vraagt, hoe voelt u zich?
Ik zei, ik voel mij uiteraard goed.
En ze zei, ja, we hebben een stal genomen.
En de week voordien hadden ze een stal genomen van het vocht tussen mijn longbliezen.
En ze zei, ja, dat is kwaataardig.
De week voordien hadden ze een stal genomen van het vocht
De week voordien hadden longhards hem nog gevraagd of hij ooit met Asbest in contact was gekomen.
Ja, natuurlijk zijn mijn vrouwen.
Ja, ik heb een chop student geweest in Asbestfabriek.
En zelf had ik daar nooit aan gedacht.
Die vakantiejob was in 1974, 50 jaar geleden bij SVK, de Asbestfabriek in Sint-Niklas.
En ik stond daar in een mechanisch atelier waar vaste werknemers, samen met jobstudenten de laatste bewerkingen aan lijnen uitvoerden.
Daar werden gratjes in geponst.
Daar werden hoeks kunnen afgesneden.
Die werden in twee gesneden.
En dan gepaletiseerd om vervoerd te worden.
Kortom, een werkje waar nogal wat stof bij vrije kwam.
En we werden dan ook verwachten om dat stof op te kuisen.
Het was uiteraard Asbeststof, maar dat stelde niemand.
Maar dan ook niemand zegt een vraag bij.
Er werd in het bedrijf zelfs niet over gesproken.
Nochtans was halfweg de jaren 60 al wetenschappelijk bewezen dat Asbestkanker verwekkend was.
Zelfs bij korte blootstelling.
Maar goed, dat was zeker niet.
Je weet in die tijd bij het personeel zeker niet.
Door de diagnose moest Erik vorig jaar plots stoppen met werken.
Dus ik moest mijn bedrijf stopt zetten.
Dat was natuurlijk een heel vervelende zaak.
Die tijd heb ik toen gebruikt om het Asbeststof hier te beginnen onderzoeken.
Want Erik had veel vragen.
Zoals, hoe komt het dat er nog altijd 300 mensen per jaar te horen krijgen dat ze Asbestkanker hebben?
Dat verwondert mij enorm. 300, dat is een vrij groot aantal.
Terwijl Asbest al lang verboden is.

[Transcript] DS Vandaag / Asbest in Vlaanderen: zand erover en zwijgen

Dat is natuurlijk hoogstzorgwekkend.

Ja, in het rug naar jou laten we die vraag maar meteen proberen te beantwoorden.

300 mensen die elk jaar te horen krijgen dat ze Asbestkanker hebben.

300.

En dat er wel Asbest al lang verboden is, hoe kan dat?

Ja, dus de productie van Asbest in ons land is al verboden sinds 1998

en de verkoperen van sinds begin 2000.

Dus dat is al een hele tijd, maar de reden waarom nu nog steeds

zoveel mensen, of heel veel mensen die kanker krijgen

is omdat er een zeer lange incubatie tijd is.

Dus het is evident dat je die kanker pas krijgt 20, 30, 40,

soms zelfs 50 jaar of langer na de besmetting.

Ja, in het geval van Erik Meerschaard ook 50 jaar.

In zijn geval net geen 50 jaar en dat is zeker geen uitzondering.

Het zou ook nog veel langer kunnen zijn maar mensen leven zo lang niet.

Dat is eigenlijk de reden waarom het ongeveer bij 50, maximum 60 jaar

na de besmetting stopt.

Dat is één ding.

Dus ja, die fabrieken, we hadden drie grote Asbestfabrieken in België.

Dat waren echt heel grote fabrieken, ook op wereldschaal.

Je had aan twee eten niet vestigingen.

Eén in Kapellen op Den Bosch en één in Tisseld bij Willebroek.

En dan nog SVK dus in Sint-Iklaas.

Je ziet ook in de cijfers als je daar een kaart bij zou nemen

dat dat de drie hotspot zijn in ons land voor Asbestslachtoffers.

Het is buitenmatig veel.

Ten opzichte van de bevolking zie je daar dat die kanker voorkomt.

Dus ja, door de lange incubatie tijd, die fabrieken draaien dan volop.

Er werd heel veel medaillesbaspest gewerkt daar in de jaren 50, 60, 70, 80 tot eind jaren 90.

Dus die incubatie tijd loopt.

Nu krijg je nog steeds die kankers.

Maar ook omdat particulieren wij Asbest uit onze huizen afbreken.

Heel veel gebouwen en huizen in ons land zitten vol met Asbest.

Mensen breken dat af.

En dat gebeurt blijkbaar toch nog altijd niet zo oordeelkundig.

Er zijn nog altijd mensen die dat na later doen die niet weten of ze zich goed moeten beschermen.

Dus dat zou kunnen erop wijzen waarom er nog steeds zoveel slachtoffers zijn.

Ja, Sint-Iklaas was of is dus een hotspot omdat daar die fabriek ligt?

Ja, dus één van de artsen die daar werkt, een longarts,

en die heel vaak met Asbest slachtoffers in contact komt,

heeft dat ook besudeerd en die zegt dat Sint-Iklaas volgens het bevolkingsaantal

zowat wereldtop is in zaken als best slachtoffers.

Iedereen in Sint-Iklaas kent wel iemand die aan die ziekte gestorven is.

Kan je iets vertellen over SVK, die fabriek in Sint-Iklaas?

Hoe belangrijk die was of hoe groot die was?

Ja, dus SVK was één van de grootste fabrieken in het Waasland.

Op het hoogtepunt werkte daar 2.600, een kleine 3.000 mensen, jaren 60, 70.

SVK stond bekend als een goede werkgever, het betaalde goed.

Dus een zeer belangrijke fabriek, Verparel van het Waasland, industrieel heel belangrijk daar.

De SVK is ook verweven met de stad, letterlijk eigenlijk.

Dat is een gigantische site, 140 hectare, die echt in de stad ligt.

Mensen wonen daar ook rond uit, dus helemaal omgeven door stadsweeffel.

Die fabriek, dat was gewoon een deel van de DNA van de stad.

En ook mensen kwamen ook op de ziekte.

Het was een fabriek van bouwmaterialen, waaronder als bestfzels,

als we hebben een feestelplaten en toepassingen met als best.

Ze hadden kleiputten, waar bakstenen gemaakt werden.

En die lege kleiputten werden dan gevuld met water.

En veel mensen hebben daar leren zwemmen.

Dat was een open luchtwemmat in Sint-Iklaas.

Je had er ook voetbalvelden.

Dat waren zo de weldaden van de fabriek.

Zoals de vroegere Sint-Iklaasse burgemeester Fredy Wieloks het ooit nog zei

in een interview met de morgen altijd over de weldaden van de fabriek.

Iedereen kende SVK, veel mensen kende iemand die daar werkte.

Maar veel mensen werden natuurlijk ook ziek.

Zij het decennia later pas.

Maar dus ondanks het feit dat geleden kan wel duidelijk werden

dat mensen ziek werden en dat ook geweten was

dat als best dodelijk was,

kon men daar toch geen slecht woord horen over de fabriek.

Dat is echt heel vreemd hoe dat daar een taboe over heerst.

Dus wat één van de artsen mij zei,

Koen de Scheper, de longarts daar, ter plekke,

die zei, ja, er heerst echt een omerta over SVK

en als best in Sint-Iklaas over de partijgrenze heen.

Want dat bedrijf heeft toch zoveel goed gedaan.

Dat bedrijf is zoveel goed gedaan voor de stad.

En er was ook wel een politieke link.

Dus het is een familiebedrijf.

Scheerders van Kerkhovens Verenigde Fabrieken.

Scheerders.

Eén van de oprichtende families had August de Schrijver in zijn rang.

Dat was een belangrijke taal van die familie.

De minister geweest in België,

is na de wereldoorlog twee ook CVP-voorzitter geweest.

Dat was een noodwaar, katholiek politicus.

[Transcript] DS Vandaag / Asbest in Vlaanderen: zand erover en zwijgen

De partij was ook lokaal aan de macht decennia lang in Sint-Iklaas.
Er was die overduidelijke link met de allerhoogste top van de CVP.
Later, toen Freddy Wilhox de macht overnaam,
de socialisten eind jaren tachtig,
heeft ook hij altijd de banden aangehaald.
Wilhox, die sprak over de weldade van de fabriek.
Nu is er al een heel eind, een VA-bestuur.
Ook het huidige bestuur wil echt nog altijd geen kwaadwoord horen over SVK.
Wat is er met die fabriek gebeurd,
nadat de productie van als best verboden werd?
SVK is nog steeds een fabrikant van bouwmaterialen.
Op die sites, weliswaar veel kleiner.
Daar werkt nu nog een kleine 250 man.
Een groot deel van die sites ligt praak, veel van de loten staan leeg.
Maar er wordt nog gewerkt.
In een crimpend scenario, dat is wel duidelijk.
En een groot deel van de sites, dus waar de oude kleipe te waren,
hebben ze na 2006 mogen uitbaten als alsbest stort.
Concreet betekent dat eigenlijk dat alsbest dat verwijderd wordt,
toen het dus verboden was, mensen verwijderden alsbest uit hun huizen.
Het moet ergens gestort worden.
Dus op die manier kwam alsbest terug naar Sidney Klaas, terug naar de sites,
waar het in die putten gestort werd.
En ook daar ging SVK in de fout.
Dus de uitbating van dat stort gebeurde ontzettend nalatig.
Dat stort werd niet goed afgedekt.
De mensen die daar werkte, dat was met zo'n bulldozer die die platen in stukken breken.
Daar kwam stofrijd, die mensen waren niet goed beschermd.
De vrachtwagens die het alsbest aanvoerden naar het stort, die waren ook niet afgedekt.
Dus mensen getuigen daar ook over,
dat het stof rond vloog in de straten van Sidney Klaas,
de diensthandhaving van Departement Omgeving,
is vanaf 2007 herhaaldelijk daar geweest op die sites,
heeft PV's opgemaakt, inbreuken vastgesteld.
Tien jaar lang zijn die PV's blijven liggen.
Tot een actiecomitee alsbest stort dicht.
Zeg eens beginnen roeren, ze hebben foto's genomen,
ze hebben zelf stalen genomen waarbij ze gemerkt hebben
dat er overal op die sites van dat stort losliggend alsbest lag.
En dan is de bal wel aan het rollen gegaan.
Dan is er commocie geweest en er roerige gemeenteraadszitting geweest.
De fabrieksdirecteur heeft zich daar moeten komen verantwoorden.
En dan uiteindelijk, lang verhaal kort, SVK is veroordeeld,
de fabrieksdirecteur is persoonlijk veroordeeld

[Transcript] DS Vandaag / Asbest in Vlaanderen: zand erover en zwijgen

en de stad en de provincie hadden ondertussen de vergunning ook al ingetrokken.
Vanaf dat asbest stort in gaat er vandaag geen gevaar meer uit?

Nee.

Geen enkel gevaar.

Maar, en dat is ook de reden waarom Erik Meersgaard ja heeft aangeschreven
of de krant heeft aangeschreven,
hij stelde vast dat er ook vandaag nog één en ander aan te merken valt op die siten.
Ja, dat klopt.

De siten waar eigenlijk de scene al lang alsbest is aangevoerd
en verwerkt, is nog niet gesanneerd.

En dat is wel opmerkelijk.

Je zou denken als daar nog mensen werken, maar ook wat nog belangrijker is.
De scene ligt grotendeels leeg, maar wordt opengesteld voor publiek.
De stad en culturele organisaties organiseren grootschalige events op die siten.
Dus regelmatig worden daar duizenden bezoekers toegelaten,
zoals bijvoorbeeld voor een grote musical, die ging daardoor in september.

Je hebt daar het wintercircus, je hebt Sint in de Piste,
het grote Sinterklaas-event van Sintnie Klaas.

Dat zijn dan honderden kinderen die daar komen.

Op een siten die formeel nog niet alsbest vrij is verklaard,
want hij is niet gesanneerd.

Dat is iets wat Erik Meersgaard niet kon geloven, dat dat zo was.

En ik heb dat effectief ook gecheckt bij OVAM.

En inderdaad, wat alsbest betreft, moet de sanering nog beginnen.

Er is een oriënterend bodemonderzoek geweest,
dat is dat ze een soort quick scan doen van de bodem op verschillende plekken.
Daar hebben ze vastgesteld dat er wel degelijk alsbest is
en dat er nu een grondige scan moet gebeuren,
een grondig bodemonderzoek met een herkende bodemdeskundige.
En dus die hele siten, waar dus nu de oude fabrieksgebouw nog staat,
is nu het voorwerp van onderzoek.

En tussen gaan er dus blijkbaar vrolijk culturele events door.

Laten we nog even luisteren naar wat Erik Meersgaard daar zelf over vertelde,
want hij is ook naar de musical geweest.

Ik alleen, maar mijn vrouw wil onder geen beding meegaan naar die siten.

En mijn familie zei, ja, ik ben gek om dat te doen.

Maar mijn rednering was een beetje, ja,
kwad kan het niet meer voor mij,
dat ik op die siten kom.

Dan ben ik daar gegaan.

Een fantastisch decor, grote tribune,
duizend mensen per voorstelling.

En daar zag ik dan jeeps en bronners door het stof schuren slippen,
waarbij je dat stof op waait.

Ja, ik vond dat.

Ten eerste dacht ik, ben ik hier nu de enige die daar vragen bij heeft, en dat stof waait er daarop.

Sommige acteurs gingen daarin liggen.

Persoonlijk vond ik dat provocerend ten opzichte van de slachtoffers, van als bestkanker.

Dus daar heb ik dan ook laten weten aan de burgemeesters en de gemeenteraadsleden.

Toen ik bij de burgemeester was, lagten die dat een beetje weg.

Hij vond dat overdreven, dat daar een gevaar zou zijn bij de voorstelling of bij de opvoering van die musical.

Hij maakte mij ook een beetje wijs dat dat allemaal gebeurde

op stukken terren, SVK terren, waar gras groeide,

wat dus niet het geval was.

En fijn.

Ik werd daar met een kluitje in het riet gestuurd en daar houd ik helemaal niet van.

Ja, Inne, dat is toch ontluisterend.

Hoe kan je als stad weten

dat als best zo gevaarlijk is

dan toch zo legt-zinnig met die cite omspringen?

Ja, dat is wat mensen die daarmee bezig zijn.

Actie, comité, mensen als Erik Meerschert, maar ook anderen die zich dit wel aantrekken,

zeggen, ja, dat is het gevolg van die decennia-lange zwijgcultuur.

Als je daar altijd over zwijgt,

als je dat probleem altijd wegduurt,

dan mag je daar nu ook geen zorgen over.

Ik heb de burgemeester daar ook over aangesproken

en die zei, ja, ik heb geen aanwijzingen

dat er problemen zijn op de delen van de cite

waar die mensen komen.

Je zou kunnen denken, laat het eerst voor mail

als best vrijverklaar, neem geen enkel risico.

Nu voor alle duidelijkheid

en om mensen die zouden naar events geweest zijn gerust te stellen.

Ik heb daarover gesproken met als best deskundigen.

En het is nu niet zo dat als je daar één keer naar musical bent,

gaan kijken of naar met je kinderen, naar Sint in de Piste gaat,

dat je dan binnen 40 jaar als bestkanker zal krijgen.

Ik heb daarover gepraat met twee artsen,
met Koen de Scheper, die lokaal.
Longarts zijn heel vaak met de problematiek in contact komt.
En met Bunwan Emery, dat is de internationale autoriteit
in zaken longziekten en ook als bestziekten van de KU Leuven.
En die zeiden mij allebei, kijk,
het risico is zeer klein,
dat je daar als bestkanker krijgt door één keer naar een show te gaan kijken.
Maar ze zeiden tegelijk ook,
het is niet verantwoord om daar zoveel volk op toe te laten.
En dat waren ze heel principeren.
Ze zeiden, je doet dat ten eerste, je doet dat niet uit principe,
op een brownfield, die ze niet gesaneerde ziet,
laat zich niet zoveel volk toe, dat doe je niet.
En sowieso, doe eerst een risicoanalyse.
En als dan blijkt dat daar nog los als best aanwezig is,
dan mag daar absoluut geen volk komen.
Maar ik snap niet,
en dat er dan niemand is om de stad niet te noemen,
die zegt van geen volk toegelaten,
zolang het niet gesaneerd is.
Ja, er is misschien wel een verklaring,
want de burgemeester zegt ook,
het is niet aan ons om die zieten te saneren.
Het bedrijf moet dat doen.
En vaak doet een bedrijf dat met het oog op een herbestemming.
En dat is ook zo,
het is de vervuiler die betaalt,
de vervuiler moet saneren.
Maar er is wel nog een belangrijk detail in dit verhaal.
Het is heel duidelijk dat de stad zijn zinnen heeft gezet
op die zieten, die zo dicht bij de markt ligt,
die een unieke kans is om de stad uit te breiden.
Zoals ik al zei,
dus SVK zit in een crimpen scenario
en zij willen een deel verkopen,
dat is besproken in het verleden al regelmatig,
daar wil men projectontwikkeling doen.
De vraag is natuurlijk, in dat geval, wie zal saneren?
Wie zal die gronden kopen?
Hoeveel zullen die gronden waard zijn?
Mensen die dat dossier kennen en volgen zeggen,
ja, het bedrijf wil daar nog zo veel mogelijk geld uitslaan.
En je ziet natuurlijk wel,

ja, de stad is geïnteresseerd in die zieten,
de projectontwikkelaars zijn geïnteresseerd,
men moet overeen komen over een prijs.
Is dit het moment om moeilijk te gaan doen tegenover dit bedrijf?
Misschien ook niet.
Dat zijn natuurlijk kwatongen die beweren van,
ja, het is het moment niet voor de stad
om daar nu weer stokken in de wielen te steken.
Anderen zeggen, nee, het is omgekeerd.
Zelfs de stad en het bedrijf zijn eigenlijk bezig
met een soort opsmukoperatie.
Men laat daar duizenden bezoekers toe
op heel populaire events in St. Nicholas
waardoor die hele oude asbestzieten
een heel andere imago krijgt,
een veel beter imago.
Men probeert op die manier het imago van de zieten op te poetsen.
Wat zegt het bedrijf daarover tegen jou?
Ja, ik heb uiteraard het bedrijf ook aangesproken.
Ik zou eigenlijk een interview gehad hebben met de nieuwe CEO,
nieuw als in die man, zit daar nu drie jaar.
Hij was bereid met de ontvangen in zijn kantoor daar,
maar last minute is dat interview afgezegd
wegen ze te gevoelig.
Het was duidelijk dat de nieuwe CEO geen zin had
om die hele erfenis van het verleden
op zijn schouders te nemen
en daarover veel verklaringen af te leggen.
Het bedrijf heeft ook nog nooit
een formele herkenning gedaan van het leed
dat al die slachtoffers hebben gehad.
Mensen zijn heel slecht beschermd geweest.
Je zou dat toch wel schuldig verzuim kunnen noemen.
Het was niet illegal,
maar het is wel op zijn minst schuldig verzuim,
zou je kunnen zeggen.
Dus ik had daar wel veel vragen over
de nieuwe CEO niet praten.
En over het toekomst ook niet,
want het bedrijf staat voor cruciale maanden
uit de jaarverslagen blijkt dat de resultaten niet goed zijn
en ze moeten belangrijke beslissingen nemen.
Over een toekomst op die site
en ze zijn beursgenoteerd, overigens.

Dus ja, het was heel moeilijk om daar veel verklaringen over af te leggen. Dus hebben ze zich beperkt tot een geschreven verklaring. Wat hebben ze in die verklaring gezegd? Dat zij beseffen dat als best deel uitmaakt van hun verleden. Dat is op zich ook wel als straf, want het is opmerkelijk dat als best geweest is uit de bedrijfshistoriek op de website. Het woord als best komt daar nergens in voor. Dus ze gaan nu wel toe van wij beseffen dat de deel uitmaakt van ons verleden, wij steunen de slachtoffers. Ze zeggen ja, we zijn initiatiefnemer van een mogelijke reconversie van de site. En ze verwezen ook nog even kort naar het als best fonds waarvan het bedrijf zegt ja, we dragen hier ook toe bij. Straks gaan we nog door op dat als best fonds, maar eerst gaan we even uit voor een boodschap. Beste podcast luisteraar. Op de redactie van de standaard werken wij enthousiast aan onze podcasts om jou elke dag een sterk audioverhaal te kunnen brengen. Omdat we onze podcasts altijd verder willen verbeteren, luisteren we ook graag naar jou. Wat vind jij van onze podcasts? En hoe kunnen we die nog interessanter maken? Wil je graag deelnemen aan één van de gesprekken die wij hierover binnenkort organiseren? Surf dan naar standaard.be, schuine streep ik praat graag mee. Laat daar je gegevens achter en wie weet tot binnenkort. In het terug naar het als best dossier waarover je schreef je verwees daar net al naar het als best fonds waarvan SVK bij draagt, maar daar valt blijkbaar één en ander op aan te merken. Het als best fonds is in 2007 opgericht door de toenmalige regering. Verof staat, je kunt zeggen, als een soort boete doening van de federale overheid een boete doening naar de slacht of verstoed die eigenlijk hun medische kosten vergoed krijgen uit dat fonds. Elk jaar keert het fonds ongeveer 18 miljoen euro uit. Wat is het probleem? Alle bedrijven dragen bij, niet alleen bedrijven met een als best verleden. Dus de bakker, de kapper, als jij zelfstandige bent, dan draag je een deel bij volgens de grote van je personeelsbestand

en de loonmassa.

In verhouding betaald is SVK, of eten niet, heel weinig.

En wie een tegemoetkoming aanvraagt,

moet zich niet alleen door een hele administratie woorspelen,

maar die tekent een verklaring waarbij hij of zij afziet

van elke juridische actie tegen de mogelijke verwerker van als best

of tegen de veroorzaker van de ziekte.

Dus dat is die beruchte immuniteitsklausule die in die wet zit.

Wij zijn het enigste land ter wereld dat het zo heeft geregeld.

En waarom?

Ja, dat is heel vreemd gelopen.

Dat is net voor de stemming van die als best wet.

Hij heeft toenmalig premier Giverofstad als dossier persoonlijk naar zich toegetrokken

en hij heeft daar twee wijzigingen in aangebracht,

één die immuniteitsklausule

en twee hij heeft de bijdragen dus verdeeld over alle bedrijven.

Daarmee kwamen de grote als best verwerkende bedrijven,

Etherniet en SVK, echt wel uit de wind te staan.

Iemand die zich daar al heel lang heel druk over maakt

en die daar tegenin gaat, is Valérie van Peel van NVA.

Kamerlid, zij wilde dat hervormen, maar zij is er telkens tegen een muur gelopen.

Dat is de reden waarom zij uiteindelijk vorig jaar beslist heeft

om uit de politiek te stappen.

Laten we eens luisteren wat Valérie van Peel daarover zij al in 2019

voor de cameras van ter zaken.

In Frankrijk, en dat is het model dat ik wil, heeft men ook een asbestfonds

en daar krijgen de mensen terecht ook een uitkering,

maar de asbestfonds helpt de mensen ook vervolgens

om juridische procedures te starten.

En het is toch wel heel cynisch dat wij een Belgisch bedrijf hebben,

het asbestland per uitstek zijn

en dat Etherniet nooit een cent heeft moeten betalen.

Geen heerrechtszaak heeft gekregen omdat mensen op hun sterven

het natuurlijk voor die uitkering kiezen,

omdat ze door de politiek zijn beschermd,

door Verhofstad zijn beschermd en immuun zijn gemaakt

en omdat het fonds helemaal niet wordt gespijst door de asbestbedrijven,

maar door alle bedrijven in dit land.

De vervuiler heeft in dit verhaal nooit betaald

en ik vind dat schandalig dat wij dat bedrijf,

voornamelijk dat bedrijf blijft beschermen.

Ine, waarom wilde Verhofstad die asbestbedrijven beschermen?

Ja, Valérie van Peel vertelde mij dat zij heel duidelijk aanwijzingen heeft

dat Verhofstad persoonlijke banden heeft met de familie Emsens,

dat is de grote familie achter Etherniet.

Ja, dat is ook naar boven gekomen tijdens het proces tegen Etherniet, onder meer in Italië, maar ook in ons land.

Er is één familie, de familie Jong Heere, die gewijgerd heeft geld uit het asbestfonds te nemen en die wel naar de rechter gestapt.

Dus er is één president in ons land die mensen hebben dat uiteindelijk na zeventien jaar procederen en vijf mensen uit de familie die asbestkanker gekregen hebben, hebben ze dat gewonnen.

Maar ze hebben wel maar vijftienduizend euro gekregen.

Dat is dus veel minder dan wat ze samen uit het fond zou hebben gehad.

Dus er is een president en dat is ook wat van Peel zegt, dat is de grote schrik bij een partij als open VLD, dat er hele grote klems zouden komen.

Komt er nog een hervorming van dat asbestfonds?

Ja, er zit nu terug, recent, weer weging in dat dossier.

De fractie in de Kamer van Groen Ecolo heeft nu een voorstel ingediend ook om die immuniteitsklaas zullen uit die wet te halen.

Valérie van Peel zegt daar zelf over dat ze dat een beetje vreemd vindt, een beetje beter.

Want zij heeft het een paar keer geprobeerd toen heeft Groen haar niet willen volgen.

Nu doet de groene fractie het wel, nu doen ze het zelf.

En zij zal, ja, als dat goed in elkaar zit, als dat geen manneuver is om tijd te rekken, dan zal zij dat steunen.

Maar zij zal voor de zekerheid haar eigen voorstel ook nog eens indienen voor ze de deur van de Kamer achter zich dicht slaat.

Oké, afwachten dus wat dat nog geeft in deze legislatuur.

Bedankt.

Graag gedaan.

Het laatste woord is voor Erik Meersgaard.

Ik vroeg hem of hij vrok koestert.

Ik koester geen vrok en ik ben niet verbitterd, alles in snie, waar ik minder vrede mee heb.

Hij is die aantante tussen als best lobby, als best bedrijven en de diverse overheden.

Dat leidt tot een enorme omherta op alle niveaus.

Daar heb ik echt wel de grootste minachting voor.

Hij hoopt nog om herkenning te krijgen.

Dat er toch eens één beleidsniveau is, dat zegt.

Ja, en wij herkennen dit probleem.

[Transcript] DS Vandaag / Asbest in Vlaanderen: zand erover en zwijgen

Dat hoop ik dan toch,
dat mijn eenmansactie dat toch iets losmaakt.
Hij is niet bang van de dood, zegt hij.
Nee, ik ben niet bang voor de dood.
De beschrijving van het einde is verschrikkelijk.
Dan kan ik daar misschien heel anders tegen.
Maar nu, nee, ik kan daar rustig op toekijken.
Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.
Bedankt voor het luisteren.
Volg ons op Spotify, Apple podcast of inderwelk ander podcast platform.
In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren,
maar ook de beste podcasttips terugvinden.
Alle credits van de podcast die je net hoorde,
vind je op standaard.be, Schijne Streep podcast.
Reageren kan via podcastatstandaard.be.